

Izvođenje dokaza videokonferencijom

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Postoji li mogućnost izvođenja dokaza videokonferencijom uz sudjelovanje suda u državi članici koja upućuje zahtjev ili neposredno od strane suda u toj državi članici? Ako postoji, koji se nacionalni postupci ili zakoni primjenjuju?

Nakon izmjene Zakona br. 99/1963, Zakon o parničnom postupku (*občanský soudní řád*), kako je izmijenjen, na snazi od rujna 2017., upotreba opreme za videokonferenciju u parničnom postupku uređena je izravno tim zakonom. U članku 102.a Zakona o parničnom postupku izričito je navedeno da na zahtjev stranke ili ako se to smatra korisnim sud može obavljati radnje s pomoću opreme za videokonferenciju. Videokonferencijska veza može se upotrebljavati prvenstveno za osiguravanje nazočnosti stranke ili tumača na raspravi ili za ispitivanje svjedoka, vještaka ili stranke.

Postupak je uređen i člankom 10.a Upute Ministarstva pravosuđa br. 505/2001, u kojoj se utvrđuju interna pravila i poslovnici za okružne, regionalne i vrhovne sudove.

2 Postoje li ograničenja u pogledu osoba koje se može saslušati videokonferencijom – primjerice, može li se tako saslušati samo svjedoke ili i druge osobe, poput stručnjaka i stranaka u postupku?

Zakonom je izričito omogućeno ispitivanje svjedoka, vještaka i stranaka. Međutim, zakonom nisu ograničene kategorije osoba. U raspravu se videokonferencijskom vezom mogu uključiti i druge osobe, primjerice tumači. Upotreba videokonferencijske veze ograničena je svojom učinkovitošću ili na zahtjev stranke.

3 Postoje li ikakva ograničenja kad je riječ o vrsti dokaza koje se može izvoditi videokonferencijom?

U samom tekstu Zakona nisu navedena opća ograničenja, no ograničenje je moguće zbog posebnih okolnosti predmeta (npr. tehnička izvedivost).

4 Postoje li ograničenja kad je riječ o mjestima na kojima se osobe može saslušati videokonferencijom, tj. mora li to biti u prostorima suda?

Ako predsjednik sudskog vijeća (sudac pojedinac) obavlja radnje putem videokonferencijske veze, u pozivu se moraju navesti mjesto i vrijeme održavanja videokonferencije. Stoga nije isključena upotreba drugih prigodnih prostorija za tu radnju, primjerice mjesta gdje se nalaze vještaci ili svjedoci (npr. bolnica ili laboratorij).

Međutim, važno je da sudski službenik kojemu je predsjednik sudskog vijeća (sudac pojedinac) povjerio obavljanje te radnje potvrdi identitet osobe na koju se radnja odnosi. Pritom se pretpostavlja da će osoba biti

ispitana na sudu, u zatvoru ili u zdravstvenoj ustanovi.

5 Je li dopušteno snimanje saslušanja videokonferencijom i ako jest, postoji li oprema za to?

U Zakonu je navedeno da se svako obavljanje radnji putem videokonferencije snima. Ako se usporedo sa snimanjem vodi i zapisnik, osoba na koju se radnja odnosi ne mora ga potpisati.

6 Na kojem se jeziku treba održati saslušanje: (a) ako se zahtjevi podnose na temelju članaka od 12. do 14. Uredbe o izvođenju dokaza; i (b) ako se dokazi neposredno izvode u skladu s člancima od 19. do 21. Uredbe o izvođenju dokaza?

Ako svjedok ne govori jezik na kojem se vodi rasprava, ima pravo na tumača u skladu s člankom 37. stavkom 4. Ustavnog zakona br. 2/1993, Povelja o temeljnim pravima i slobodama (*Listina základních práv a svobod*). U skladu s člankom 18. stavkom 2. Zakona o parničnom postupku sud imenuje tumača za stranku kojoj češki nije materinski jezik čim se u postupku pojavi takva potreba.

7 Ako su potrebni usmeni prevoditelji, tko ih angažira i gdje bi se trebali nalaziti (a) ako se zahtjevi podnose u skladu s člancima od 12. do 14. Uredbe o izvođenju dokaza; i (b) ako se dokazi neposredno izvode u skladu s člancima od 19. do 21. Uredbe o izvođenju dokaza?

U skladu s člankom 18. stavcima 1. i 2. Zakona o parničnom postupku sud je dužan strankama osigurati jednake mogućnosti za ostvarivanje njihovih prava i, čim se u postupku pojavi takva potreba, imenovati tumača za stranku kojoj češki nije materinski jezik.

Tumač može sudjelovati u postupku putem videokonferencije. Stoga nije nužno da tumač bude fizički prisutan na istoj lokaciji na kojoj se nalazi osoba koju se ispituje.

8 Koji se postupak primjenjuje na organiziranje saslušanja i obavješćivanje osobe koju se treba saslušati o vremenu i mjestu saslušanja (a) ako se zahtjevi podnose u skladu s člancima od 12. do 14. Uredbe o izvođenju dokaza; i (b) ako se dokazi neposredno izvode u skladu s člancima od 19. do 21. Uredbe o izvođenju dokaza? U oba slučaja, koliko se vremena ostavlja prilikom dogovaranja datuma saslušanja kako bi se na vrijeme obavijestilo dotičnu osobu?

Kad sud dostavlja poziv osobi, on postupuje u skladu s člankom 51. Zakona o parničnom postupku. Ako u zakonu ili posebnom propisu nisu propisani drugi zahtjevi u pogledu sudskog poziva, sudski poziv mora sadržavati sljedeće informacije: naziv predmeta u kojem se stranka poziva da pristupi sudu, svrhu, mjesto i vrijeme početka rasprave, razlog za dostavljanje sudskog poziva, status pozvane osobe u postupku, obveze pozvane osobe i, prema potrebi, očekivano trajanje postupka. Ako se u raspravi upotrebljava oprema za videokonferenciju, u pozivu se navodi gdje i kad pozvana osoba mora doći radi održavanja videokonferencije.

Pozivi se mogu dostavljati u papirnatom ili elektroničkom obliku i, u hitnim slučajevima, telefonski ili telefaksom.

Ako se saslušanje svjedoka ili vještaka održava videokonferencijskom vezom i osoba koju treba ispitati mora doći na raspravu u okrug drugog suda, poziv toj osobi dostavlja sud u čiji okrug osoba mora doći na raspravu, a sud koji upućuje zahtjev traži od drugog suda da izvrši tu radnju. U skladu s člankom 115. stavkom 2. Zakona o parničnom postupku poziv se mora dostaviti strankama tako da se imaju vremena pripremiti. Obično je to

najmanje 10 dana prije datuma održavanja rasprave, osim ako se održava pripremno ročište.

9 Koji su troškovi povezani s uporabom videokonferencije i kako se podmiruju?

Upotreba videokonferencije podrazumijeva troškove prijenosa podataka. Te troškove trebao bi podmiriti sud koji upućuje zahtjev i koji je pokrenuo videokonferenciju.

10 Kojim se zahtjevima, ako postoje, osigurava da je osoba koju neposredno saslušava sud koji upućuje zahtjev obaviještena o tome da je njezino sudjelovanje dobrovoljno?

U skladu s člankom 126. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku svaka fizička osoba koja nije stranka u postupku dužna je pristupiti sudu kad je pozvana i svjedočiti. Svjedok može odbiti svjedočiti samo ako bi time sebe ili sebi bliske osobe izložio riziku od kaznenog progona. Prije početka rasprave svjedoke se uvijek obavješćuje o važnosti njihova svjedočenja, o njihovim pravima i obvezama te o kaznenopravnim posljedicama lažnog svjedočenja.

11 Kojim se postupkom utvrđuje identitet osobe koju se treba saslušati?

Na početku rasprave sud je dužan u skladu s člankom 126. stavkom 2. Zakona o parničnom postupku potvrditi identitet svjedoka. To se obično obavlja na način da svjedok predoči svoju osobnu iskaznicu ili putovnicu.

Ako se ispitivanje provodi videokonferencijskom vezom, sudski službenik kojemu je predsjednik sudskog vijeća (sudac pojedinac) povjerio obavljanje tog zadatka mora potvrditi identitet osobe koja će biti ispitana s pomoću opreme za videokonferenciju. Ako to dopusti predsjednik sudskog vijeća (sudac pojedinac), identitet osobe koja će biti ispitana na lokaciji na kojoj se nalazi može potvrditi i zaposlenik suda, zatvora ili ustanove gdje borave pritvorenici, pod uvjetom da mu je povjeren taj zadatak.

12 Kakvi se zahtjevi primjenjuju na davanje prisega i koje podatke treba poslati sud koji upućuje zahtjev ako je potrebna prisega tijekom neposrednog izvođenja dokaza u skladu s člancima od 19. do 21. Uredbe o izvođenju dokaza?

U skladu s člankom 104. stavkom 2. Zakona br. 91/2012 o međunarodnom privatnom pravu svjedoci, vještaci i stranke mogu se saslušati pod prisegom ako tako zatraži nadležno tijelo u drugoj zemlji. Prisega za svjedoke i stranke u postupku glasi kako slijedi: „Časno obećavam da ću na svako pitanje koje mi postavi sud odgovoriti u cijelosti i iskreno i da ništa neću zatajiti.“ Prisega za vještake glasi kako slijedi: „Časno obećavam da ću iznijeti mišljenje u skladu sa svojim najboljim saznanjima.“ U slučaju dodatne prisega tekst se prema potrebi izmjenjuje.

13 Na koji se način osigurava da na mjestu gdje se održava videokonferencija postoji osoba za kontakt koju može kontaktirati sud koji upućuje zahtjev i osoba koja je dostupna na dan saslušanja i koja može upravljati opremom za videokonferenciju te otkloniti moguće tehničke poteškoće?

Videokonferencija se organizira na temelju posebnih zahtjeva koji se temelje ne potrebama suda koji upućuje i suda koji zaprima zahtjev.

14 Traže li se ikakvi dodatni podaci od suda koji upućuje zahtjev i, ako da, koji?

Videokonferencija se organizira na temelju posebnih zahtjeva koji se temelje ne potrebama suda koji upućuje i suda koji zaprima zahtjev.

■ Posljednji put ažurirano: 19/09/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.